

Небезпечні потоки – селі

Сель характеризується значною руйнівною силою ґрунту та каміння, що насувається, виникає раптово, рухається зі швидкістю понад 10 м/с.

Основна небезпека селевих потоків проявляється у вигляді безпосередньої ударної дії на людей та на перешкоди (споруди, будівлі, системи життєзабезпечення).

Фактори небезпеки селів значна кількість травмувань і людських жертв; завалювання грязе-кам'яною масою та руйнування будинків і споруд, потенційно небезпечних об'єктів, доріг, мостів, інженерних споруд, систем життєзабезпечення; знищення лісових масивів та значні збитки сільському господарству.

Дії населення при загрозі селю.

- Уважно слухайте інформацію по телевізору та радіоприймачу про обстановку, рекомендації про порядок дій.
- Зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- Запам'ятайте, що від селевого потоку можна врятуватися лише уникнувши його. При наявності часу завчасно організовується запобіжна евакуація населення.
- Підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш необхідні й цінні речі.
- Вимкніть електро-, газо- та водопостачання, загасіть вогонь у грубах.
- Закрийте щільно вікна, двері, вентиляційні та інші отвори.
- Винесіть із будинку легкозаймисті та отруйні речовини і по можливості заховайте в ямах чи погребках.
- Виходьте самостійно в безпечні підвищені місця.

Дії населення у разі сходу селевого потоку.

- Зберігайте спокій, уникайте паніки, при необхідності надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам.
- Почувши шум потоку, що наближається, негайно підніміться з дна лощини вгору по стоку не менше, ніж на 50-100 метрів. Тому, кого застав селевий потік, врятуватися, як правило, не вдається.
- Пам'ятайте, що під час руху селевого потоку розкочується каміння великої маси на значні відстані.

Дії населення після сходження селевого потоку.

- Повідомте, по можливості, про лихо органи місцевої влади найближчого населеного пункту.
- Допоможіть, по можливості, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.
- Допоможіть, при потребі, рятувальникам у пошуку і рятуванні потерпілих.
- Переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання. Не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витoku газу.
- Тримайтесь подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів.
- Дізнайтесь у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.